

Nr 648

Av herr **Hernelius m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 36, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta om vissa postavgifter.

(Lika lydande med motion nr 799 i Andra kammaren)

I proposition nr 36 föreslås att ett av 1961 års riksdag åt Kungl. Maj:t lämnat bemyndigande att besluta i fråga om avgifterna i postverkets tidningsrörelse, vilket utlöper med utgången av december 1966, skall förnyas för ytterligare en fyraårsperiod, d.v.s. för tiden den 1 januari 1967—den 31 december 1970. Departementschefen hyser uppfattningen att även i fortsättningen den av 1961 års riksdag anvisade ordningen för taxesättningen bör tillämpas, nämligen att avgifterna fastställs av Kungl. Maj:t, sedan överläggningar i taxefrågan ägt rum mellan postverket och företrädare för tidningsutgivarna. I fråga om principerna för taxesättningen bör enligt propositionen i detta fall liksom beträffande övriga verksamhetsgrenar inom postverket gälla, att avgifterna successivt anpassas så att täckning erhålls för kostnadsstegringar betingade av lönehöjningar m. m. och så att tidningsrörelsen kommer att bära den andel av verkets totala kostnader, som motsvarar de anspråk rörelsen ställer på verkets resurser.

Undertecknade motionärer finner starka skäl tala för att riksdagen inte bör undandras det avgörande inflytandet över taxesättningen i postverkets tidningsrörelse. Verkets karaktär av monopolföretag å ena sidan och de många sociala momenten i dess verksamhet å den andra gör det angeläget att riksdagen även i fortsättningen bär det yttersta ansvaret för de ekonomisk-politiska avvägningar, som måste ligga till grund för besluten om tidningstaxorna. Vi vill därför förorda, att bestämmanderätten över tidningstaxorna alltjämt förlägges till riksdagen.

Härtill kommer att det redan under den allmänna motionstiden i januari väcktes motioner med förslag om utredning angående dagspressen (I: 2) och angående åtgärder för att trygga en allsidig dagspress (I: 31). Bland utredningsobjekten i motionerna upptogs även frågan om pressens distributionsproblem. I anslutning till ifrågavarande motionsförslag vill vi förorda att riksdagen hemställer hos Kungl. Maj:t att en parlamentariskt sammansatt utredning måtte ges i uppdrag att undersöka på vilket sätt och i vilken omfattning postverket kan bidra till en tillfredsställande lösning av pressens distributionsproblem. Särskilt bör därvid beaktas vikten av att befolkningen i alla delar av landet får tillgång till ett så rikt varierat urval som möjligt av tidningar och tidskrifter.

I avvaktan på utredningens slutsatser och förslag till åtgärder bör enligt vår mening postverkets tidningstaxor hållas oförändrade.

Aberopande det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte avslå förslaget i proposition nr 36 att bemyndiga Kungl. Maj:t att för tiden t. o. m. december 1970 bestämma avgifterna i postverkets tidningsrörelse;

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t måtte tillsätta en parlamentariskt sammansatt utredning med uppgift att utreda på vilket sätt och i vilken omfattning postverket kan bidra till en tillfredsställande lösning på tidningspressens distributionsproblem; samt

att riksdagen måtte, i avvaktan på den förordade utredningens slutsatser och förslag till åtgärder, besluta om oförändrade tidningstaxor för år 1967.

Stockholm den 9 mars 1966

Allan Hernelius (h)

Thorsten Larsson (cp) Axel Andersson (fp) Torsten Andersson (cp)